

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 75

от редовно заседание, състояло се на 09.09.2002 г.

ПРИСЪСТВАЛИ: Анна Хаджиева, доц. Георги Лозанов, доц. д-р Маргарита Пешева, Райчо Райков, Стефан Димитров, Юлиана Тончева

ОТСЪСТВАЛИ: доц. д-р Лилия Райчева, Мария Стефанова, Тома Иванов.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Приемане на план-график за м. септември 2002 г.
2. Обсъждане на основните приоритети на Стратегия за развитие на радио- и телевизионната дейност чрез наземно радиоразпръскване.
Докладват всички членове на СЕМ.
3. Докладни записки от Златка Георгиева, отдел “Правен” относно актове за установяване на административно нарушение № 15-03-75, № 15-03-76 и № 15-03-77 от 27.08.2002 г.
4. Докладна записка относно правомощията на СЕМ, свързани с отнемане на лицензия за радио- и телевизионна дейност съгласно ЗРТ. Докладва Веселина Петрова.

Начало на заседанието 11,30 часа, водено от Маргарита Пешева, председател на СЕМ, протоколист - Михаела Йоргова.

ПО ТОЧКА ”ПЪРВА”:

Маргарита Пешева откри редовното заседание и предложи на СЕМ да обсъди дневния ред.

Анна Хаджиева предлага в т. “разни” да се обсъди последното издание на външната продукция “Всяка неделя” по “Канал 1” на БНТ – в “Гореща линия” интервюто с Владимир Жириновски във връзка с нарушение на ЗРТ от страна на оператора във външната продукция “Всяка неделя”.

Райчо Райков би искал в т. “Разни” да се обсъди изпращане на поздравителен адрес до г-жа Милена Милотинова, във връзка с рождения ѝ ден.

Георги Лозанов припомни за отговора по писмото относно “Европалия 2002” и Маргарита Пешева информира, че е подготвен проект на писмото, който ще се разгледа в т. “Разни”.

Предложения за други точки по дневния ред не бяха направени и СЕМ гласува с шест гласа “за” дневния ред на това заседание с внесените донъпнения.

Маргарита Пешева насочи вниманието на членовете на Съвета върху изготвения план-график за дейността на СЕМ през м. септември 2002 г. В него е записана уточнената среща на 18.09.2002 г. с организациите от неправителствения сектор и остава да се запише темата – “Обсъждане на основните приоритети на стратегията”. Маргарита Пешева предлага на 27.09.2002 г. да се направи публична дискусия относно правото на отговор – Георги Лозанов е бил определен да отговораря за нея, а отдел “Правен” ще подготви становище, тя е разговаряла с

Борислав Градинаров. Вече е получен отговор от Румъния и Македония във връзка с правото на отговор в тези страни.

Георги Лозанов припомни, че публичната дискусия е провокирана от писмо на Слави Трифонов и затова, вероятно първото, което трябва да реши Съветът, е дали продължава да стои този контекст и дали ще се търси неговото участие.

Маргарита Пешева информира СЕМ, че в отговорите от Румъния и Македония се съдържа информация, че т в тези страни се придържат към постановките на Конвенцията – няма жанрово разделяне и във всички предавания се дължи право на отговор.

Георги Лозанов предлага първо да се реши формата на дискусията.

Райчо Райков е на мнение, че, ако СЕМ влезе в дискусия със Слави Трифонов, това ще “бъде само в интерес на Слави Трифонов – на гърба на Съвета да си прави имидж”. Той е против провеждането на среща със Слави Трифонов, тъй като тонът на писмата му до Съвета е бил обиден.

Маргарита Пешева припомни, че Съветът е изпратил писмо до Слави Трифонов, с което му е отказана среща с мотив, че СЕМ ще организира публична дискусия по проблема, затова сега този проблем трябва да се реши и по тази причина е заложен в план-графика за м. септември. Освен това, тя припомни за срещата, инициирана от “Телевизия Седем дни”, “Ринг СВ”, ТВ “Европа” и “Диема +” на която операторите са информирали за кражба на програми от малки кабелни телевизии – тогава тази среща е била отложена за края на м. септември и затова предложението на Маргарита Пешева е на мястото на заложената среща със Слави Трифонов да се организира на същата дата именно отложената среща, като Георги Лозанов, Райчо Райков и Стефан Димитров бъдат нейни организатори. СЕМ гласува “за” провеждането на работна среща с ръководството на bTV и външния продуцент на “Шоуто на Слави”.

След проведеното обсъждане СЕМ утвърди с шест гласа “за” план-графика за дейността на Съвета през м. септември с внесените поправки и уточнения. /План-графикът е приложен към Протокол № 75/.

Във връзка с материалите от Интернет Форум Съветът възложи на Анна Хаджиева да резюмира материалите и на заседанието в четвъртък – 12.09.2002 г. да докладва.

ПО ТОЧКА “ВТОРА”:

Във връзка с получените материали от Интернет Форум Съветът възложи на Анна Хаджиева да резюмира материалите и на заседанието в четвъртък – 12.09.2002 г. да докладва.

По въпросите, свързани със стратегията СЕМ очаква отговор от КРС и на заседанието в четвъртък ще бъдат разпределени задачите по предстоящата работа между членовете на СЕМ. Маргарита Пешева е получила от ТВ План Ти Ен Ес пийпълметричните данни на агенцията за средата на м. август и първата седмица на м. септември. Изпратени са писма с искане на такава информация до всички големи социологически агенции. Маргарита Пешева и Анна Хаджиева са участвали в предаването “Ключове” по “Христо Ботев” на БНР на 08.09.2002 г. В предаването е участвал представителя на БАЛКО Ивайло Луканов. Има уговорка с БМК да се осъществят контакти, за да представят и тяхното виждане за стратегията.

СЕМ очаква отговор от КРС в сряда – 11.09.2002 г.относно честотната стратегия и отговор на предложението на СЕМ, и на заседанието в четвъртък ще бъдат разпределени задачите по предстоящата работа между членовете на Съвета. СЕМ ще осъществи среща с ефирни телевизионни и радиооператори за обсъждане на основните приоритети в стратегията. Срещата ще се проведе на 26.09.2002 г. от 11,00 часа в пресклуба на БТА.

Георги Лозанов внесе предложение, когато СЕМ има готовност на определен етап по стратегията, да поиска външна експертиза - например от EBU, МО. За него е важно, когато се внася Стратегията в НС да са направени и тези експертизи. СЕМ ще продължи работата по стратегията на заседанието в четвъртък – 12.09.2002 г., след като бъде получен материала от КРС.

ПО ТОЧКА “ТРЕТА”:

Златка Георгиева, юрис от отдел “Правен”, докладва за съставени актове за извършени административни нарушения.

- По акт № 15-03-75 от 27.08.2002 г. на “Нова Телевизия- Първи частен канал” ЕАД за извършено нарушение по чл. 82, ал. 1 от ЗРТ – за излъчена на 15.07.2002 г. в 21,58 часа реклама на Globul, без да се разграничава като такава и да е отделена от другите части на програмата чрез визуални или звукови средства. Операторът не е направил възражение срещу съставения акт..
- По акт № 15-03-76 от 27.08.2002 г. на “Нова Телевизия – Първи частен канал” ЕАД за извършено нарушение по чл. 82, ал. 1 от ЗРТ за излъчена на 15.07.2002 г. в 19,30 часа по програма “Нова телевизия” реклама на Globul без да се разграничава като такава и да е отделена от другите части на програмата чрез визуални или звукови средства. В предвидения от закона срок операторът не е подал възражение срещу съставения акт.

След доклада на Златка Георгиева СЕМ изгледа запис на извършеното нарушение и пристъпи към обсъждане на казуса – часовникът не е предаван и нарушението е очевидно. В един ден са извършени две нарушения и тъй като операторът системно нарушава ЗРТ в частта за рекламата, следва налагане на имуществена санкция.

По акт № 15-03-75 от 27.08.2002 г. на “Нова Телевизия – Първи частен канал” ЕАД – СЕМ взе решение с пет гласа “за” и един глас “въздържал се” /Стефан Димитров/ налагане на имуществена санкция в размер на 2000 (две хиляди) лева.

По акт № 15-03-76 от 27.08.2002 г. на “Нова Телевизия – Първи частен канал” ЕАД – СЕМ взе решение с пет гласа “за” и един глас “въздържал се” /Стефан Димитров/ за налагане на имуществена санкция в размер на 2000 (две хиляди) лева.

Юлиана Тончева ще подготви писмо до оператора, в което ще се обърне внимание на оператора, че системно нарушава ЗРТ – за 2002 г. на дружеството са съставени осем наказателни постановления, от които само едно не е влязло в сила. В предупредителното писмо следва да се запише, че всяко следващо нарушение от страна на оператора ще бъде санкционирано с по-висока санкция.

- По акт № 15-03-77 от 27.08.2002 г. на “Нова Телевизия – Първи частен канал” ЕАД за извършено нарушение по чл. 84, ал. 2 от ЗРТ – на 09.07.2002 г. по програма “Нова Телевизия” е излъчено предаването “На кафе”, което е прекъснато на 14-тата минута от началото му от реклама на хотел “Мимоза” в курорта Златни пясъци. Това е четвърто нарушение по ред и по този текст има влезли в сила три наказателни постановления.
След проведеното обсъждане СЕМ гласува две предложения за налагане на имуществена санкция – на Маргарита Пешева за имуществена санкция в размер на 4000 лева и на Райчо Райков – за 5000 лева. **След проведеното гласуване СЕМ реши с шест гласа “за” налагане на имуществена санкция в размер на 4000 (четири хиляди) лева. СЕМ възложи на Веселина Петрова да подготви писмо до оператора с покана за среща със Съвета в четвъртък - 12.09.2002 г. от 14,00 часа в сградата на СЕМ.**

ПО ТОЧКА “ЧЕТВЪРТА”:

Веселина Петрова изложи докладната записка относно правомощията на СЕМ, свързани с отнемането на лицензия за радио- или телевизионна дейност, уредени със ЗРТ. /Докладната записка е приложена към Протокол № 75/. Според ЗРТ хипотезите, при които лицензиите се отнемат, са три – груби нарушения на принципите при осъществяване на радио- и телевизионната дейност; системни нарушения на разпоредбите на чл. 6, ал. 3, чл. 7, ал. 10, чл. 13, ал. 4 и чл. 19 от ЗРТ; установяване на неверни данни в декларациите по чл. 11 от ЗРТ. Разпоредбата на чл. 123 от ЗРТ дава реда, т.е. определя процедурата, по която СЕМ отнема лицензията. Според отдел “Правен” СЕМ може да пристъпи към отправяне на писмено предупреждение, респ. отнемане на лицензия, след налагане на две имуществени санкции за едно и също нарушение на текстовете, изброени в чл. 122, т. 2 от ЗРТ. От друга страна, за нарушения на чл. 6,, ал. 3, чл. 7 и чл. 10 от ЗРТ СЕМ не може да налага имуществени санкции. С други думи, не всяко нарушение, за което са наложени две имуществени сонкции (напр. на разпоредби, свързани с рекламата или спонсорството), би довело до отнемане на издадената лицензия. По-нататък в докладната се разглежда регламента по установяване на нарушението, както и по отнемане на лицензията.

Маргарита Пешева е поръчала този материал на отдел “Правен” и смята, че той ще е полезен за Съвета. Нейното предложение, одобрено от Съвета, е материалът да бъде включен в подготовения от Райчо Райков текст относно “тесните места” в ЗРТ, установени от СЕМ при прилагането му.

ПО ТОЧКА “РАЗНИ”:

Анна Хаджиева е сезирала СЕМ за излъченото последно издание на “Всяка неделя” по “Канал 1 “ на БНТ – интервюто с Владимир Жириновски и скандалното поведение на този политик. Добре е съвместно с отдел “Правен” Съветът да прецени доколко са нарушени разпоредбите на ЗРТ и дали е допустимо такова поведение.

След като бе изгледан запис от предаването, Веселина Петрова се произнесе, че според нея няма нарушение на принципите, визирани в чл. 10, тъй като в т. 5 от същия член е посочено, че радио- и телевизионните оператори не трябва да допускат предавания, внушаващи нетърпимост между гражданите и по-нататък в т. 6 на същия член – “недопускане на предавания, които противоречат на добрите нрави...” Предаването не е на БНТ, то е външна продукция, интервюто е излъчено “на живо” и водещият Кеворк Кеворкян не може да бъде отговорен за изявленията на Владимир Жириновски, още повече, че той не е присъствал в студиото и възможността за пряка намеса е била сведена “до минимум”. От друга страна, това не е политическо предаване, а става въпрос за интервю с небългарски политик. Доколкото той е “намесвал” в своите изявления политиката, това е право на негов личен избор, смята Веселина Петрова. БНТ не е нарушила текстовете на ЗРТ, друг е въпросът как се подбират събеседниците в “Гореща линия”, но това е право на избор на водещия предаването.

Борислав Градинаров подкрепя казаното от Веселина Петрова, но би искал да обърне внимание върху някои нюанси. Той смята също, че на един външен събеседник в предаване “на живо” трудно може да се търси отговорност за онова, което изказва като мнение на зададен от водещия въпрос. При положение, че водещият предаването не е насочвал с въпросите си интервюирания, тогава трудно може да се търси нарушение на разпоредбите на ЗРТ от страна на оператора.

Маргарита Пешева изрази мнение, че операторът е длъжен за всички продукции, в т.ч. външни и вътрешни, да спазва разпоредбите на ЗРТ.

Райчо Райков отбеляза, че освен мнението на колегите от отдел “Правен” е добре членовете на СЕМ да изразят своето становище по казуса.

Анна Хаджиева намира “случилото се за ужасно” и СЕМ институционално следва да проведе дебат по него.

Райчо Райков е неприятно изненадан от случилите се и смята, че това няма да остане без последствия в публичното пространство, независимо от решението на Съвета относно това дали има или няма нарушение на разпоредбите на ЗРТ. Неговото мнение е, че “Кеворк Кеворкян е направил чисто политическо интервю още повече, че той винаги предварително познава събеседниците си - той е човек с феноменална памет, великолепна библиотека”. Райчо Райков смята, че това е типично нарушение на разпоредбите на ЗРТ да не се допускат външни продуценти да правят икономически и политически предавания. В предаването е говорено само за политика. Другото, възмутило г-н Райков, е, че човекът, от когото той се е учил на реакция, не е бил в състояние да спре събеседника си с тези “антибългарски изказвания. По-обидно поведение от това, от екрана на националната медия да се отправят обиди към българската държава, някой така да е хулил, той не е наблюдавал” Въпросът му към колегите е как те си обясняват, че върху устата на Жириновски е “залепена цензура”? Райчо Райков подчертава за протокола, че това е било “пълнен цирк” – прави се политическо предаване и в един момент настъпва уплаха, защото става ясно, че се прекрива твърде далече разрешеното от Закона. За първи път г-н Райков, работил 25 години в БНТ, вижда цензура на някой, който говори пряко в ефир. Иначе, водещият не може да не е очаквал политическо изказване от Жириновски. От екрана на БНТ е дадена възможност да “бъде хулена Българската държава и цяла Западна Европа, да се ругае Америка и това е

недопустимо”, смята Райчо Райков. Тук не може да става въпрос за плурализъм, що се отнася до политически предавания - такива не могат да се правят от външни продуценти. Това е фрапантно политическо предаване. С това предаване СЕМ е вкаран в поредния капан.

Георги Лозанов е на мнение, че отговорността, независимо дали предаването е външна или вътрешна продукция, носи операторът. Случилото се е ужасно, но, ако СЕМ го санкционира, няма да има изпълнен състав на нито един член от Закона – по-скоро ще бъде емоционална реакцията на СЕМ от тона на предаването. Той също, както и изказалите се колеги от отдел “Правен”, не вижда основания за санкции по нарушение на ЗРТ. От направеното сравнение с предаването, когато гост на предаването “Всяка неделя” е бил Михаил Горбачов, Георги Лозанов смята, че той е бил много повече политик на екрана в сравнение с Жириновски. Тогава санкции не са последвали, защото мнението на Съвета е било, че има значение прякото отношение към българския политически живот, докато “Жириновски е фарс и не изпълнява нито един състав и нито едно понятие”. Затова не може да се твърди, че това е било интервю с политик, защото Жириновски, говорил тези безсмислици, е трудно да се определи като водил политически разговори”. Освен това, тезата на Райчо Райков, че не е трябвало да бъде канен Жириновски, той не приема. За г-н Лозанов също е смайваща появата на цензура, но едва ли това може да бъде санкционирано по ЗРТ. Кеворк Кеворкян този път се е опитвал да тласка Жириновски в друга посока, извън политическите разговори. Ако Съветът “през Жириновски се опита да санкционира операторът, ще попадне в лош водовъртеж”.

Стефан Димитров обърна внимание върху бързата реакция – поставянето на цензура. Ако СЕМ обаче, “вдигне шум в публичното пространство, ще попадне в капан”.

Георги Лозанов отбеляза две точки, по които СЕМ трябва да разсъждава – дали външната продукция прави политическо интервю и другата гледна точка би могла да бъде свързана с внушаване “нетърпимост между гражданите”.

Юлиана Тончева не се сеца за текст в ЗРТ, който да даде основание за решение за санкция, свързана с това предаване. Случилото се е възмутително и като поведение, но тя е склонна да се съгласи със Стефан Димитров, че, ако СЕМ вземе отношение по въпроса, ще бъде предизвикана още по-голяма реакция в публичното пространство, което ще доведе до неприятни последици за СЕМ и “Жириновски ще бъде направен герой – той не обижда само българската държава, обижда всички. Това, че БНТ дава думата на подобен “екземпляр” е друг въпрос, но СЕМ няма правомощия да препоръчва събеседниците.

Георги Лозанов е на мнение, че случилото се в началото на есенния политически живот, е напомняне, че оттук насетне трябва да се обърне сериозно внимание на предаването “Всяка неделя” по отношение на политическите интервюта, защото това е реален проблем.

Маргарита Пешева смята, че единственото нещо, по което СЕМ може да се произнесе, е дали съответното интервю в “Гореща линия” отговаря и съответства на правилата и изискванията на медийния закон, като операторът носи отговорност за всичко, което излъчва – и за външните и за вътрешните продукции. Проблемът, в случая е, че медийният казус е много граничен и тя подкрепя Георги Лозанов, че Съветът няма достатъчно основания да санкционира оператора,

защото казусът е граничен – всички въпроси на Кеворк Кеворкян са били коректни, но срещу Кеворкян “е застанал човек с психически проблеми – за всеки здравомислещ човек Жириновски е политик с много кавички, защото всички негови отговори са в границите на лудостта, т.е. те са извън нормалната реакция.” Маргарита Пешева разделя нещата – ако е имало насъскване от страна на водещия и въпросите са били ескалиращо некоректни, тогава СЕМ би имал аргументи да накаже оператора. Би могъл да каже, че водещият, който управлява един разговор и управлява формата на предаването, насъсква “един човек с доказани проблеми с психиката към една провокация” Въпросите на Кеворкян, и това е обща позиция на Съвета, са се опитвали да го отклоняват.

Райчо Райков възрази, тъй като смята, че Кеворкян, с целия си опит, е могъл да спре Жириновски, отбелязвайки, че в това предаване не може да се говори за политика, а Кеворкян това не е направил.

Маргарита Пешева е съгласна със забележката на Райков, но потвърди, че въпросите на Кеворкян са били коректни и това е общата позиция на Съвета. Иначе, целият случай наподобява на провокация. Маргарита Пешева е убедена, както твърди и г-н Райков, че е възможна голяма атака на пресата срещу СЕМ, но Съветът трябва внимателно да обсъди казуса и да предприема санкции срещу оператора, когато има за какво да се наказва. В предаването, когато гост е бил Горбачов, тя е била против санкции и е била убедена, че не се нарушава ЗРТ, защото Горбачов се е занимавал с една историческа археология, с политически спомени, с политическа палеонтология, връщане към миналото, и затова тогава тя е била против. Маргарита Пешева е гледала няколко пъти предаването и смята, а и би искала да чуе мнението на отдел “Правен” доколко в живо предаване един водещ не може да спре такъв събеседник.

Анна Хаджиева смята, че в такава ситуация водещият е можел да задава по-често въпроси и да води разговора според своето виждане.

Предложението на **Юлиана Тончева** е СЕМ да изиска касета с пълния запис на предаването, за да установи доколко се нарушават разпоредбите на ЗРТ в обсъждания казус.

Райчо Райков отново отбеляза, че по-тежкото нарушение от това, че предаването е било политическо интервю, е това, че Кеворкян си е позволил да цензурира, а това е недопустимо.

След проведения дебат СЕМ се обедини около решението отдел “Телевизионен мониторинг” да изиска от БНТ касета с пълния запис на предаването и след като изгледа записа на интервюто с Жириновски, да изготви становище доколко външната продукция “Всяка неделя” нарушава разпоредбите на ЗРТ . Становището трябва да бъде относно това дали предаването е политическо и дали нарушава изискванията за цензурата.

- СЕМ обсъди и прие проекта на писмото – отговор на СЕМ относно запитване от Председателя на УС и Главен комисар на “Европалия – България 2000” за излъчване на съобщение по двете национални медии за предстоящия форум и съобщаване името на спонсора. СЕМ дава положителен отговор на отправеното запитване – няма забрана в ЗРТ за излъчване на такова съобщение, при условие, че то отговаря на изискванията на глава Четвърта от ЗРТ “Реклама, радио- и

телевизионен пазар и спонсорство”. Подготвяното публично съобщение следва да се съобрази с тези разпоредби, като бъдат спазени всички текстове, свързани със спонсорството и рекламата. /Писмото – отговор е приложено към Протокол № 75/.

- СЕМ взе протоколно решение с шест гласа “за” във връзка с командировката на Юлиана Тончева в Страсбург за участие в редовното заседание на Комитета за трансгранична телевизия, което ще се проведе от 11.09.2002 г. до 14.09.2002 г. вкл, за отпускане на средства за две нощувки и дневни пари за два дни, като останалите разноски – пътни, нощувки и дневни пари за останалите дни, са за сметка на приемащата страна.

Край на заседанието 14,30 часа. .

Приложени документи към Протокол № 75::

1. План-график за дейността на СЕМ през м. септември 2002 г.
2. Докладни записки от Златка Георгиева с вх. №№ 18-06-181, 18-06-182 и 18-06-183 от 09.09.2002 г.
3. Докладна записка от Веселина Петрова с вх. № 18-06-184 от 09.09.2002 г.
4. Писмо до г-жа Еми Барух – Председател на УС и Главен комисар на “Европалия – България 2000” с изх. № 1`3-00-61 от 09.09.2002 г.

ЧЛЕНОВЕ НА СЕМ:

Анна Хаджиева	.....	Георги Лозанов	.....
Лилия Райчева	.....	Мария Стефанова	.....
	.....	.....	.....
	.....	.....	.....
Райчо Райков	.....	Стефан Димитров	.....
	.....	.....	.....
Тома Иванов	.....о	Юлиана Тончева	.....
	тсъства.....	.....	.....
	.....		
Маргарита Пешева	.....		
Председател	.....		